

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-256

04/04/2022

ქ. თბილისი

შუახევისა და ხულოს მუნიციპალიტეტებში, შპს „აჭარისწყალი ჯორჯიას“ შუახევი-სხალთას შემაერთებელი 35 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „აჭარისწყალი ჯორჯიას“ მიერ, გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია შუახევისა და ხულოს მუნიციპალიტეტებში, შუახევი-სხალთას შემაერთებელი 35 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკრინინგის განცხადება.

2017 წლის 20 აპრილს, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ, შპს „აჭარისწყალი ჯორჯიას“ შუახევი-სხალთას შემაერთებელი 35 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე გაიცა №26 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა. 2019 წლის 8 აგვისტოს, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, ზემოაღნიშნულ პროექტზე გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება №2-757).

შპს „აჭარისწყალი ჯორჯიას“ შუახევი-სხალთას შემაერთებელი 35 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის დეტალური პროექტის მომზადების პროცესში და შემდგომ სამშენებლო სამუშაოების საწყის ეტაპზე გამოვლენილი გარემოებებიდან გამომდინარე, დაზუსტდა და რამდენჯერმე შეიცვალა ეგხ-ის საპროექტო დერეფანი. აღნიშნულ ცვლილებებთან დაკავშირებით, 2019 წლის 15 აგვისტოს, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ გაიცა შპს „აჭარისწყალი ჯორჯიას“ „სხალთა ჰესის“ ქვესადგურის „შუახევი ჰესის“ ქვესადგურთან დამაკავშირებელი 35 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკრინინგის გადაწყვეტილება (ბრძანება №2-781), რომლის თანახმად, დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება არ დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას. პროექტში განხორციელებული ცვლილების მიუხედავად, კვლავ საჭირო გახდა მისი დაზუსტება და 2020 წლის 18 ნოემბერს, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ, შპს „აჭარისწყალი ჯორჯიას“ „სხალთა ჰესის“ ქვესადგურის „შუახევი ჰესის“ ქვესადგურთან დამაკავშირებელი 35 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე გაიცა მეორე სკრინინგის გადაწყვეტილება

(ბრძანება №2-1067), რომლის საფუძველზე, დაგეგმილი საქმიანობა კვლავ არ დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, მიუხედავად პროექტის ორჯერ კორექტირებისა, ეგბ-ის ექსპლუატაციის პროცესში, კვლავ გამოვლინდა გარკვეული შესწორებების საჭიროება. დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ძირითადი მიზეზია ამავე დერეფანში მშენებარე ახალციხე-ბათუმის 220 კვ ეგბ-ის და სხალთა-შუახევის 35 კვ ეგბ-ის საყრდენი ანძების შეუთავსებლობა, კერძოდ, რამდენიმე მონაკვეთზე დარღვეულია ანძებს შორის საჭირო უსაფრთხო მანძილები და საჭიროა საყრდენების განთავსების ადგილების ცვლილება. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში, გათვალისწინებულია 2 ახალი საყრდენი ანძის (№99A და №104A) დამატება და არსებული 5 საყრდენი ანძის (№99, №100, №101, №115, №116) ადგილმდებარეობის ცვლილება.

სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, პროექტის განხორციელება დაგეგმილია აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში, შუახევისა და ხულოს მუნიციპალიტეტებში. მშენებლობის არეალი მოიცავს მდ. სხალთას ხეობის მონაკვეთს სოფ. წაბლანას მიმდებარე ტერიტორიიდან ფურტიოს ხიდამდე და მდ. აჭარისწყალის ხეობის მონაკვეთს შუახევი ჰესის კაშხლამდე. ეგბ-ის გასხვისების დერეფნის სიგანე შეადგენს 40 მ-ს, ხოლო სიგრძე დაახლოებით 22 კმ-ს. ეგბ-ის ძირითადი მონაკვეთი მოქცეულია ზურმუხტის ქსელის კანდიდატ საიტში („გოდერძი GE0000026“).

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ეგბ-ის მშენებლობისათვის გამოყენებულია AT, AT+5, Y35-1T, Y35-1T+5 ტიპის კუთხურ-ანკერული, აგრეთვე Π35-1T ტიპის შუალედური ფოლადის უნიფიცირებული საყრდენები. რთული გეოგრაფიული მდებარეობის და სხვადასხვა საინჟინრო გადაკვეთებთან შესაბამისი გაბარიტის უზრუნველყოფის მიზნით, გამოყენებულია უფრო მაღალი ძაბვის ტიპური და ინდივიდუალური კონსტრუქციის მქონე ანკერული AYT-30T-8.5, AYT-30T, Y110-1, Y110-1+5, Y110-1+9, Y110-1+14, Y110-3, Y110-3+5 და Π110-5, ΠC110-5, ΠC110-9, Π110-5+4 საყრდენები. საყრდენი ანძები განთავსებულია რკინაბეტონის სოკოსებრი და მეტალის საძირკვლებში. პროექტში ძირითადად გათვალისწინებულია 35 კვ ეგბ-ის ტიპური საყრდენების საძირკვლები - Φ1-A. საყრდენის ტიპის და გრუნტის ხარისხის მიხედვით, გამოყენებულია უფრო ძლიერი საძირკვლები Φ2-A, Φ3-A, Φ4-A, Φ5-A. სადენების იზოლაცია მოწყობილია მინის იზოლატორებიანი გირლიანდების საშუალებით.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში გათვალისწინებულია შემდეგი ცვლილებები: №99 ანძის 50 მეტრით გადატანა მდ. აჭარისწყლისაკენ, მდინარიდან დაახლოებით 10 მეტრის დაშორებით; №99 და №100 საყრდენ ანძებს შორის №99A ანძის დამატება, მდ. აჭარისწყლიდან 20 მ-ის დაშორებით; №100 საყრდენი ანძის 100 მ-ით გადაადგილება და მდ. აჭარისწყლის ალუვიონზე განთავსება, მდინარიდან 40 მ-ში; №101 საყრდენი ანძის 30 მ-ით მდინარისკენ გადაწევა; სხალთა-შუახევის 35 კვ ძაბვის ეგბ-ის №104-105 საყრდენებს შორის გამავალ სადენებსა და ახალციხე-ბათუმის 220 კვ ძაბვის ეგბ-ის №240 საყრდენზე გამავალ სადენებს შორის ამჟამინდელი დაშორების (3.2 მ), 4 მ-მდე გაზრდის მიზნით, №104A ანძის დამატება;

სხალთა-შუახევის 35 კვ ძაბვის ეგხ-ის №115-№116 და ახალციხე-ბათუმის 220 კვ ძაბვის ეგხ-ის №243A-№246 მალში ფაზათაშორისი განბჯენების მიზნით №115 ანძის განთავსების ადგილის სამხრეთის მიმართულებით, 6 მ-ით, ხოლო №116 ანძის განთავსების ადგილის ჩრდილოეთის მიმართულებით 20 მ-ით გადაწევა.

სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში გათვალისწინებული სამშენებლო სამუშაოებისათვის დამოუკიდებელი სამშენებლო ბანაკების მოწყობა გათვალისწინებული არ არის და გამოყენებული იქნება „შუახევი ჰესისა“ და „სხალთა ჰესის“ მშენებლობისათვის არსებული სამშენებლო ბანაკი.

სკრინინგის განცხადებაში არ არის აღწერილი დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში გათვალისწინებული სამშენებლო სამუშაოები, აღნიშნული სამუშაოების ხანგრძლივობა და გამოსაყენებელი სამშენებლო ტექნიკა. შესაბამისად, წყლის გარემოზე, ფაუნაზე, ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე და ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეფასების მიზნით, ზემოაღნიშნული საკითხები საჭიროებს დაზუსტებას.

როგორც უკვე აღინიშნა, ეგხ-ის დერეფნის ძირითადი ნაწილი კვეთს „ევროპის ველური ბუნების და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის შესახებ“ (ბერნის) კონვენციის შესაბამისად შექმნილ „ზურმუხტის ქსელის“ კანდიდატ საიტს („გოდერძი GE0000026“). წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ჩატარებული საველე კვლევის ფარგლებში, საპროექტო დერეფანში გამოიყო 3 ძირითადი ჰაბიტატი: G4.7 – ფიჭვნარი ტყე (*Pinus sylvestris*) აციდოფილური მუხის სახეობების შერევით; G1.1 - ჭალისა და სანაპირო ტყე; FB.4 - ვენახები. სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში, მოსალოდნელია ჰაბიტატის მცირედი ფრაგმენტაცია და დროებითი დანაკარგი, ასევე, ტერიტორიის რუდერალიზაცია, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ზემოქმედებას დაქვემდებარებულ არეალებზე სარეველა და ეგზოტიკური (მათ შორის ინვაზიური) მცენარეების დასახლება. ამასთან, წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით, ანძების გადაადგილების დროს შესაძლოა გარემოდან ამოღებას დაექვემდებაროს რამდენიმე ძირი ფიჭვი, მუხა, მურყანი, საკმელას ბუჩქები და მოზარდადღმონაცენი. დაზუსტებას საჭიროებს დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში ჭრას დაქვემდებარებული სახეობების რაოდენობა და შესაბამისად, მცენარეულ საფარზე მოსალოდნელი ზემოქმედება.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში გათვალისწინებული №99, №115 და №116 საყრდენი ანძების განთავსების ტერიტორიაზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილი არ არის, თუმცა, დოკუმენტში მოცემული არ არის ინფორმაცია №99A, №100, №101 ანძების განთავსების არეალებში ნიადაგის ნაყოფიერ ფენზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში, დათვალიერებული იქნა საყრდენი ანძების არსებული და საპროექტო განთავსების წერტილები და ბუნებრივი საფრთხის განვითარების მაღალი რისკის უბნები არ დაფიქსირებულა. აღსანიშნავია, რომ დაგეგმილი საქმიანობა

ითვალისწინებს 2 საყრდენის დამატებას და ახალი ტერიტორიის ათვისებას. ამასთან, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია №104A საყრდენი ანძის განთავსების წერტილი, კერძოდ, მდ. აჭარისწყლის მიერ წარმოქმნილი კუნძული, სადაც მდინარე 2 ტოტად მიედინება და შუაში იქცევს საპროექტო ანძის განთავსების წერტილს. წყალდიდობის დროს შესაძლოა შემოქმედებისაგან დაცვის მიზნით, სკრინინგის განცხადების მიხედვით, შესაძლოა გამოყენებული იქნეს სხვადასხვა საინჟინრო გადაწყვეტები. განსახილველ შემთხვევაში, გათვალისწინებულია საპროექტო ანძის რკინაბეტონის კოლონებზე დაფუძნება, თუმცა, არ არის წარმოდგენილი აღნიშნული საინჟინრო გადაწყვეტის შერჩევის დასაბუთება. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საშიში გეოდინამიკური პროცესების თავიდან ასაცილებლად, სამშენებლო მოედნებზე საჭიროა ჩატარდეს დეტალური საინჟინრო-გეოლოგიური (გეოტექნიკური) კვლევები და განისაზღვროს სათანადო შემარბილებელი/დამცავი ღონისძიებები.

სკრინინგის განცხადებაში მოცემული არ არის საპროექტო კვეთებში მდ. აჭარისწყლის ჰიდროლოგიური მონაცემები (მაქსიმალური ხარჯები, წყლის მაქსიმალური დონეები, კალაპოტის ზოგადი წარეცხვის მაქსიმალური სიღრმე და სხვა). როგორც უკვე აღინიშნა, წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, შუახევი-სხალთას შემაერთებელი 35 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში გათვალისწინებული სამშენებლო სამუშაოების ნაწილის განხორციელება დაგეგმილია მდ. აჭარისწყლის აქტიურ კალაპოტში, ხოლო ნაწილის - მდინარის კალაპოტის სიახლოვეს, შესაბამისად, საპროექტო კვეთში მდ. აჭარისწყლის ჰიდროლოგიური მონაცემები საჭიროებს დამატებით შესწავლას. ამასთან, დოკუმენტში შეფასებული არ არის საპროექტო ანძების განთავსების ადგილებზე მოსალოდნელი წყალმოვარდნებისა და თოვლის ზვავების რისკები, რაც საჭიროებს დამატებით კვლევას.

წარმოდგენილი განცხადების თანახმად, პროექტში დაგეგმილი ცვლილებები, ნარჩენების წარმოქმნის თვალსაზრისით, არ გამოიწვევს ნარჩენების სახეობების და რაოდენობების მნიშვნელოვნად გაზრდას.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ტერიტორიის ვიზუალური შეფასებით, საპროექტო ტერიტორიაზე და მის მიმდებარედ არქეოლოგიური და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები არ ფიქსირდება. ეგხ-ის საპროექტო მონაკვეთები დიდი მანძილით არის დაშორებული ჭარბტენიანი ტერიტორიებიდან.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ეგხ-ის დერეფანში სხვა ინფრასტრუქტურული ობიექტების მშენებლობა არ მიმდინარეობს, ხოლო „შუახევი ჰესისა“ და „სხალთა ჰესის“ სამშენებლო სამუშაოები დასრულებულია. აღნიშნულიდან გამომდინარე, დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით კუმულაციური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და შუახევის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. ამასთან, განცხადება გადაეგზავნა ხულოს მუნიციპალიტეტის მერიას საინფორმაციო დაფაზე განთავსების

მიზნით. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილისა და ამავე კოდექსის მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ შუახევისა და ხულოს მუნიციპალიტეტებში, შპს „აჭარისწყალი ჯორჯიას“ შუახევი-სხალთას შემადგენელი 35 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „აჭარისწყალი ჯორჯია“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად, უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „აჭარისწყალი ჯორჯიას“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „აჭარისწყალი ჯორჯიას“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და შუახევისა და ხულოს მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოების საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ოთარ შამუგია

მინისტრი